

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
A szombati számokra helyben és vidéken:
Az óbecsei melléklettel együtt félévenként 2 korona,
améltül félévenként 1 korona 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
FIÓK-SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Óbecse, belvárosi plébánia. Telefonszám 48.
Kéziratok nem adódnak vissza. — Hirdetések
arszabály szerint.

A lehetőség és a politika.

Csak az az állam lehet gazdaságilag edzett, melynek társadalmi okos, becsületos, erkölcsös, értelmes embereket nevel. De igaz az is, hogy minél erősebben liktető gazdasági élet uralja az országot, annál könnyebben nevelhet társadalmat is.

Melyik lehet a társadalmi és melyik a gazdasági élet alapfeltétele?

Első sorban békés nyugalom. A lehetetlen megvalósításáról való lemondás helyreállítja a megzavart békét. A nemzeteknek ép úgy kell tudniuk lemondani, amint egyeseknek. Európa rendje, egyensulya, békéje, csaknem minden nép nyugalma és boldogsága lemondáson is alapul. Aki e fogalmat kirekeszti a népek kodekséből, az tönkre teszi a békés megférést ép úgy, mint I. Napoleon, ki a lehetlent akarta a szótárból kitörölni. Waterloo megtanította e szóra, megtanította rá, hogy hiábavaló annak a langesze és óriás ereje, aki a lehetlent akarja.

A nemzetek is sok vágyról és ideálról való lemondásuk árán szereztek csak meg békéjüket, a nyugodt és biztos fejlődés előfeltételeit.

A mai viszonyok között ezen igazságot kell a vezető politikusnak megfontolnia. És ha ezen igazságot össze tudja egyeztetni a lelkek forrongásával, ha a forrongó lelkekkel meg tudja értetni alkotásainak és intézkedéseinek a révén, akkor megteremti azon békét, melyre a magyar állam boldogulásának szüksége van.

Ez azon óriási feladat, melynek helyes befejezése iránt kételyek támadnak, mert emberfölötti munkának tartják megfékezni az államalkotó elemeket, melyek — kivéve a tisztán keresztény alapon működőket, — majdnem valamennyien a lehetlent hajszolják.

Képtelenségnek tartják, hogy alkotásaikban elérhessék a lehetőség legvégső határát, hogy át ne csapja-

nak a lehetlenségbe. Ez egy tekintélyes résznek a véleménye.

A másik azt véli, hogy ha elérnék is ezen határt, ezzel sem nyugtathatnák meg a lehetlenségeket áhító, forrongó elemet, mert ezek a végső határt nem ismernék el ilyennek s a jó munka csak olaj lenne a tüzre. A végső határnál vadul zugná föl a szenvedély: ha eddig eljuthatunk, mi akadályoz meg abban, hogy megtegyük a következő lépést? És hasztalanul hirdetnék, hogy az elért hatás után a megsemmisítő örvénybe zuhan az, aki túllépni akarná. Az emberiség életében, sajnos, nincsenek szemmel látható határok, nincsenek érzékelhető veszedelmek.

Mikor azután így gondolkodva nem elég lelkiismeretesek, hogy a társadalmi és gazdasági élet alapfeltételeit komolyan tanulmányozzák, mindkét fél eljut a bismarki következtetésre: „az idők nagy kérdései nem beszédekkel vagy párttöbbségi határozatokkal intézhetnek el, hanem vérrel és vassal.”

Pedig ezen szavaknak sincs igazuk. Ha a politikus nem hallgat teoriákra s az ellenvélemények khaosza által nem zavartatja meg magát, hanem egyetlen alkalmat sem mulaszt el a gyakorlati teremtésre, akkor a lehetlenséget követelő forradalmárok hatását meggyöngíti a mindennapi életnek a haladást és boldogulást biztosító munkája oly elemeknél, melyekben az erkölcsi való még nincs teljesen megmetelyezve.

A választói jog általánosítása ma szükségszerűség, mert az államakarat csak a nép közreműködésével nyerhet igaz kifejezést. De vannak, akik ezen általánosítást úgy értelmezik, hogy a jog megadandó nőknek, sőt olyanoknak is, akik csak az imént vetették le az inaskötényt. A vélemények: a lehetőség és a lehetlenség egymás ellen küzdenek. A gyakorlati politikus e kaoszban nyugodtan halad alkotásaival a lehetőség végső határa felé, melyet nem a politikai szenvedélyek

frázisai, hanem a vallás-erkölcs tanai mutatnak meg.

Es ha ezen az uton halad, nem kell félnie. A vallás-erkölcs az emberi élet nagyobb fele és épen ezért, ha csakugyan érzi, hogy a kormányzásban e nagyobb fél vezet, megérti azt is, hogy a lehetőség figyelembe vétele, tisztelése kötelessége neki is, a kormányzásnak is. Meg lesz az egyetértés, melyben az anyagi boldogulás biztosítatik a békés együttműködés segítségével.

Katholikus népszövetségi gyűlés Szabalyán. Vasárnap, május hó 10-én délután négy órakor az iskola udvarán sikerült népszövetségi gyűlés volt. Lelkes beszédet mondott Probojcevic Antal káplán, azonkívül talpraesetten szólalt fel még Flittner Dénes és Kovács Béla. Tagokul beiratkoztak azonnal 40-en, a taggyűjtés serényen folyik.

Pénzügyi tisztviselők helyzete

Mióta a nemzet vezérei átvették a végrehajtó hatalom gyakorlását, azóta számos tisztviselő osztály helyzete lett pénzügyileg javítva. Különösen sokat tett a kormány a vasuti és igazságügyi tisztviselők érdekében, de nem feledkezett meg a nemzet napszámosairól sem. Bámulatos jelenség azonban, hogy a pénzügyi tisztviselők, különösen a fogalmazói kar és az adóhivatalok tisztviselői érdekében eddig semmi sem történt, és ezek ma is úgy küzdenek a nehéz életviszonyokkal, mint ezelőtt 30 évvel. Pedig 30 év óta nagyot fordult a világ, az élelmiszerek ára s a lakások bére kétszeresre emelkedett, a megélhetéshez szükséges mindenféle dolgok aránytalanul megrágultak úgy, hogy a pénzügyi tisztviselők fizetése még a legszükségesebb létfenntartás eszközeinek fedezésére sem elégséges.

Arról már nem is beszélünk, hogy szolgálati pragmatikájuk még ma is törvényileg szabályozva, előléptetési viszonyaik a lehető legrosszabbak, 4-6 heti szabadság részükre törvényileg biztosítva nincs, a pénzügyi tisztviselőknek az államhoz való jogviszonyát szabályozó fegyelmi eljárás törvénybe iktatása is csak a messze jövő zenéjét képezi, de azt már igazán fel kell említenünk, hogy ezen nehéz hivatást betöltő tisztviselői karnak helyzetét pénzügyileg mielőbb és sürgősen meg kell javítani. Mert az ő hivatásuk rendkívül súlyos és hivatali kötelességeik teljesítése rendkívül

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Árs övegraklat 4. — korona.

felelőseteljes és így joggal elvárhatják a kormánytól azt, hogy ha már minden tekintetben ki vannak szolgáltatva a hivatali felsőbbség önkényének, jogaikat az állammal szemben semmiféle törvény nem védi és nem szabályozza, úgy legalább létfenntartásuk feltételei legyenek biztosítva. Az már még is csak páratlan a maga nemében, hogy a pénzügyi fogalmazási karnál alkalmazott 1175 tisztviselő közül az 1908-ik évi költségvetési tervezet szerint mindössze 75 tisztviselőnek előléptetése van kilátás. Páldátlan dolog az is, hogy az adóhivatali tisztviselők 1400 uszkve 2400 koronáért kénytelenek végezni a közönség előtt nem éppen kedves hivatásukat és be kell nekik szedniük az állami költségvetésben bevételként feltüntetett több mint ezer millió koronát és akkor, amidőn egy-egy adóhivatalnak tisztviselői az adózó polgároktól havonként 2-3 millió koronát szednek be és szállítanak fel a mindent elnyelő magyar királyi állampénztárba, ugyanakkor nevetésgesen csekély fizetésükből a saját és családjuk legfontosabb életszükségleteit sem képesek fedezni, maguk és hozzátartozóik vagy a legsúlyosabb nélkülözéseknek vannak kitéve, vagy pedig kénytelenek a bűn útjára tévedni.

Szóval, a pénzügyi tisztviselők több mint 40 év óta a legmostohább bánásmódban részesülnek a pénzügyi kormány részéről, a kiknek helyzetét végre valahára javítani kell mert az államnak fontos közgazdasági érdeke, hogy a pénzügyi tisztviselők létfenntartásának biztosításával azok hozzáférhetetlensége megszilárdíttassék.

Selyemtenyésztésünk.

Ezen cím alatt e lap folyó évi május hó 3-án kelt számában egy közlemény jelent meg, mely a múlt év selyemtenyésztésének eredményével foglalkozik és tárgyalja az ez évi kiállításokat.

A közlemény egész jóindulattal szól az ügyről és éppen ezért megfogja engedni a cikk írója, ha az ügy érdekében némi helyes bitéssel szolgálunk.

Már a bevezető sorokban a múlt évi eredményt a tavasz korai beköszöntésének tulajdonítja a közlemény, holott éppen a kedvezőtlen tavaszi időjárás miatt tavaly május második felében, az idén pedig már május elején osztottuk ki a hernyót.

Határozottan visszaesés volt múlt évben a tenyésztők számánál és így a gubótermésnél is, mert a tavasz feltűnő későn köszöntött be nálunk, minek következtében a szederfalevél közel 3 héttel később fejlődött, mint más években.

Ezen szokatlan jelenség folytán tenyésztőink, a kiknek tulnyomó része aratással foglalkozik, amiatt aggódtak, hogy a tenyésztés befejezése összeesvén az aratással, a hernyókat nem tudják úgy ápolni és felnevelni, amint az szükséges. Inkább lemondtak tehát a selyemtenyésztésről, hogysem kénytelenek legyenek éppen az aratási időben elhanyagolni a hernyók kezelését.

Az idei évet már örvendetesebb jelenségek között kezdik meg, mert elsősorban 25 százalékkal emelkedett a tenyésztők száma s a kedvező tavaszi időjárás mellett már május elején kioszthattuk a petét.

Helyes a cikkírónak azon megjegyzése, hogy arányosítsák a selyemtenyésztést a meglévő szederfa állományhoz. Amde ennek viszont az a konklúziója, hogy tegyünk meg mindent a szederfaállomány gyarapítására.

Teljesen osztjuk a cikk írónak azon észszerű felfogását is, hogy a selyemtermelésnél nem a mennyiségre, hanem a minőségre fektetendő a főszűl. Ezt tartotta szem előtt mindig az országos selyemtenyésztési felügyelőség is. Ezért nyugtathatunk meg mindenkit, hogy a magyar selyem már ki vívta az első helyet a világpiacon és a lehető legmagasabb árt érte el. Ennek legfőbb bizonyítéka az, hogy 1907. év végéig 75 millió korona folyt be az országba a külföldön eladott magyar selyemért.

Végül nemcsak helyeseljük, hanem valószínűsítjük, hogy minél jobban

tápláljuk a hernyót, annál jobban fejlődik és annál értékesebb gubót termel. Az ügy minden lelkes barátját és minden tényezőjét arra kérünk, hogy hazafias jóindulattal és tehetsége szerint kövessen el mindent a szederfatenyésztés érdekében. Egyedül ezzel tehet legjobb szolgálatot az ügynek.

Szekszárd, 1908. május hó 9.

M. kir. országos selyemtenyésztő felügyelőség.

HIREK.

Az új törvényszéki elnök.

Őfelsége, az igazságügyi m. kir. miniszter előterjesztésére, a szabadkai törvényszéki elnökévé dr. Dekker Gyula, kir. táblai bírót, a szabadkai járásbírószék vezetőjét nevezte ki.

Dr. Dekker Gyula évek óta áll a szabadkai járásbírószék élén. Ugy társadalmi, hivatalos, mint közéleti működésével köztiszteltet és közszerepetet vívott ki magának. Azok közé tartozik, akiről még a rosszakarat is mindig tisztelettel emlékezik meg. A szabadkai törvényszék tehát oly vezetőt kap benne, aki tekintélyét csak emelni fogja.

Kinevezése úgy a jogász körökben, mint az egyéb társadalmi körökben is bizonyára megelégedést és örömet kelt.

Kinevezetése alkalmából Gulya közgazgatási bíró táviratban üdvözölte Budapestről. Kinevezését így tudták meg.

Szterényi államtitkár üdvözlése

Szterényi József, kereskedelemügyi államtitkár Szabadkán át holnap utazik Zomborba, az ottani háziipari kiállítás megnyitására. A szabadkai pályaudvaron a tanács, élén Bíró Károly dr. polgármesterrel, üdvözölni fogja az átutazó államtitkárt.

Kinevezés. A m. kir. igazságügy-miniszter Szabó Miklós szabadkai kir. törvényszéki díjnokot a bajai kir. járásbírószékhez irnokká nevezte ki. Kinevezését kartársai örömmel fogadták, mert nevezett jeles képességű, visszorgalmu és példás magaviseletű díjnok lévén, előljárói meleg rokonszenvét és szeretetét is teljesen kiérdemelte. Szabó Miklóssal tehát a bajai kir. járásbírószék egy igen jó és mindenütt alkalmazható hivatalnokot nyert.

Kétszázötvenezer korona. A kereskedelemügyi kormány leiratot intézett Baja város polgármesteréhez, hogy a Sugovica rendezésére 250 000 koronát engedélyezt. A bajaiak bizonyára megörülnek a talán nem is várt adománynak, mely a város fejlődésére óriási kihatást gyakorol.

A zombori háziipar kiállítása. A zombori iparkiallítás megnyitására a kormány képviselőiben megjelennek még, Szterényi József államtitkárán kívül Szűry Dénes, kereskedelemügyi miniszteri tanácsos és Sierban János, államjóságigazgató. A megnyitás napján délután fél 2 órakor a városháza dísztermében díszvendég lesz, melyen hűlgyek is résztvesznek. A kiállítás napjain háziasszonyok és házikisasszonyok lesznek a kiállítás termeiben.

Városi közgyűlés. Szabadka törvényhatósági bizottsága a hó 21-én tartja május havi rendes közgyűlését.

Főtanfelügyelői látogatás Pacséron. Zundl Péter kalocsaegyházmegyei főtanfelügyelő miután Gyulafalván és Kossuthfalván megvizsgálta a katolikus népiskolákat, május 9-én Pacsérre érkezett ugyanezen célból. Az iskolában hallott feleletek nagy meglepedésre szolgáltak s kiváló bizonyítékát adták annak, hogy a magyar nemzeti kultúra ezen iskolákban sarjad ki a legszebb virágzásban. Bárány Gyula pacséri plébános a főtanfelügyelő iskolatársa, jó barátjának tiszteletére ebédet adott melyen a község vezető értelmisége élükön Császár Péter főszolgabíró kegyurral és a vendéglátó házigazda Tiszamentéről jött iskolatársai vettek részt. Az elhangzott felköszöntők az iskolák fontos kérdése körül forogtak, s a főtanfel-

ügyelőnek és a házigazdának rhetori kvalitásokkal ékeskedő beszédei az ebédet valóssággal synpozionná avatták fel.

A Kossuth-asztaltársaság f. évi május hó 14-én, csütörtökön este 8 órakor saját helyiségeiben, választmányi ülést tart.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Baja város törvényhatóságának a baja-kiskőrösi rendes nyomtávu vasuti vonalra az előmunkálati engedélyt egy évre meghosszabbította.

Deres. A jókedvű és vicceket szípkázó Deres e heti száma pompás rajzokkal, a szokott rovatok mellett tömérdek új vidám históriával jelent meg. A legújabb számnak nem örülnek sem a zsidók, sem Lengyelék, de nevetnek vidámságain, akik szeretik ezt a fölényesen humorizáló vicclapot. (Szerkeszti Huszár Károly, VIII. Szentkirályi-utca 28.)

A vörös demokraták.

Meglelték a patrónusukat a vörösök. Egy vörös zsidó szeretné ma megvédeni a vörösöket a szabadkai sajtotakaróban, a Szabadkai Friss Ujságban. Forgách Jakab ur átengedte Hirth Jakabnak az elsőséget. Ebben a keresztény Szabadkában annyira neveltséges egy vörös zsidó gyerek rugkapáldozása, hogy nem lenne érdemes vele vesződni, amde egy állítása miatt az alábbiakon kívül is megjegyezzünk valamit.

Azt állítja, a sajtotakaróban, hogy a vörösök hívei katolikus hívek. Csak azoknak születtek, de a vörösök megtagadtatták velük hazájukat, vallásukat, istenüket, mert a vörösök csak ilyen társaságban érzik jól magukat. Méltó társaság.

Hanem majd ezek is megtérnek, mert bizonyára szégyenleni fogják, hogy vörös zsidó gyerekek hirdetik őket katolikusnak, nem pedig a katolikusok és szaporítani fogják a keresztény szociálistáknak, hála Istennek, napról napra szaporodó számát.

Egyebekben Román Nándor válasza itt következik:

Jaj de fáj a vörösnek!

Ha az ember a kutyának a farkára hág, elvonyítja magát, természetesen azért, mert fáj neki. Na hát én sem akarok állatkinzó lenni és inkább mellé lépek. Hogy is álunk, Hirt Jakab avval a papi kölyökkel, mi van avval a pár év előtt ittjárt keresztényszociálista párttitkárral, kérem legyen szíves tárgyilagossabban beszélni, mert nem jó ám a sötétben tapogatózni. Aki sötétben tapogatózik, az előbb, vagy utóbb bizonyosan neki megy a fálnak. Vörös Hirth Jakab, az ember mielőtt egy cikket ír jól gondolja azt meg, hogy miként használja a gazember szót! És embert támadni, aki nem védheti magát, higgye el nekem, vörös Hirth, gyávaság. Nyilt és egyenes embernek be kell tartania a magyar közmondást: szembe babám. Azt hiszem Hirth ur, hogy önt nem a gyűlölet vezette ezen cikk megírására, biztosítom arról, hogy engem se a gyűlölet vezetett a válaszra. Én nem mondom itéletet senki helyett sem, mert erre hivatottnak nem érzem magamat. De mint látom, ön nagyon ért hozzá. Hát azt teljesen önre bízom. Én majd példákat és hiteles adatokat hozok fel önnek, itélkezzék helettök.

Izrael Jakabról következőt írja a Népszava 1907. június 13-ik száma:

1. A vagyonmérlegben egy tételt megváltoztatni akart, hogy így 1000 korona többlet aljon elő az ő javára, 2. a vizsgálatkor 1500 korona hiányt találtak, és mikor kérdőre vonták a Jakabot, azt hazudta, hogy a sajtóperekbe ovadékbüntetésésképp kellett lefizetnie, de bizonyítani nem tudta, akkor azt hazudta, hogy az orosz forradalmároknak küldte el segélyül, de ezt sem tudta bizonyítani. Végre, mikor szorult a kapca, beismerete, hogy sikkasztott. A vizsgálat kiderítette, hogy elsikkasztott 324 korona 44 fillér katonát, 512 korona 53 fillérnél többet számolt a villany-zámlákon s magának tartotta meg. Ugyan úgy tett a számszámlával, melylyel 173 korona 5 fillért. Garamitól 70 kor. kezelt el magának, a szervezettől beszédett

nyomdászamlákon 736 korona 50 fillér, Fischer elvtársan 11 korona 36 fillért srofoló magának.

Weltner, a másik Jakab, azt írja eddig forrón szeretett vezértársáról a „Népszava“ ugyanazon számában, hogy Izrael 50-60 tételben lopott, tehát nincs joga apró tracs-csokkal a nyilvánosság elé menekülni. Sajnálja, hogy a párt le nem csukatta mint sikkasztót. Látja, vörös Hirt, lehet hogy ez a dolog készakarva elkerüli az ön figyelmét, azért gazemberez egy olyan egyént, aki nincs is közöttünk és nem védheti magát az ön okatlan támadásaival szemben.

De tovább megyek, vörös Hirt; itt van megint valami Schmidl Lipót, aki a budapesti gázgyár réme, zsarnoka, terrorizálója volt, ő szervezte az október 10-iki vörös csütörtökön a vörössapkások kivonulását. A Népszavában, szaklapokban állandóan zengték a szociáldemokrata vezérek Schmidl Lipót dicsőségét. Most pedig kisült hogy:

1. Schmidl Lipót „magán életét, rendkívül súlyosan kompromitálnak“ találták még a Jakabok is. 2. Schmidl Lipót anyagi előnyökhöz jutott a népvezérség folytán, vagyis a tőkés szolgálatában állott, mikor a munkások vezére volt. 3. Schmidl Lipót a munkások érdeke ellen durván vétett, vagyis Jakab vezér létére árulója volt a neki fizető munkásoknak és szervezetüknek.

Mindezeket nem mi mondjuk, hanem maga a Jakabsajtó kénytelen bevallani. Sőt ezek miatt még a szociáldemokrata pártból is kizárták most. Vörös Hirt, ön mint a szabadkai szociáldemokrata párt tagja, bizonyára régebben harcosa a pártjának, s olvashatta több ízben, hogy a Népszava körözött sikkasztó párttitkárokat.

Látja, ne lépjen olyan nagy hanggal a nyilvánosságra, mert én még sokkal többet tudok ám, mint maga gondolja. Azt remélem, hogy nem fog engem oly tul gorombának tartani, mert láthatja, én nem mondom ezek után itéletet, ezt tökéletesen az ön vörös fejére bízom. Egyet mindamelllett figyelmében ajánlok. A Keresztény szociálisták évekkal ezelőtt nem küldték ide Szabadkára párttitkár, sem Jovica István, sem más személyében. Párttitkárokat meg egyáltalán nem neveznek ki nálunk, mert ez a párttitkári cím nagyon furesán hangzik a fent elősorolt sikkasztások után.

A mi az énvelem való elbánást illeti, állók elébe; nem félek tőle. A mi a szegyet és kötelet illeti, azt hiszem legjobb lesz ha a vörös Hirt elteszi tartalékba olyan társaságnak, amely a munkás nép véres verejtékén szerzett fillereiből élőködik, gyakran lesz arra szüksége.

Remélem, hogy ezek után már jobban fog tudni itélkezni vörös Hirt. Végül egyet. Igen örülök, hogy nyíltan bevallja, miszerint a vörössimbókos gyalogsátányok vezetése alatt mind katolikus emberek állanak. Ezek, bizunk az Istenben, nemsokára átfognak látni a szitán és ott fogják hagyni azt a disztársaságot.

Román Nándor,
az alföldi keresztény szociálisták
kerületi titkára.

Meglincselte leánykereskedő.

Biharmegyében hónapok óta egy titkos leánykereskedő szövetkezet szállítja szerencsétlen áldozatait Bukarest felé. Mostanában különösen Tenke vidékéről kerítették hálójukba a szerencsétlen, tapasztalatlan fiatal leányokat, akiket mesés ígéretekkel szerdettek magyar énekesnőknek a román fővárosba.

Körülbelül két hónap előtt jelent meg Tenkén egy cilindres uri külsejű szélhámos, aki érintkezésbe lépett a falu egyik rossz hírű öreg asszonyával aki azután rövid időn belül két leányt beszélt rá, hogy az idegen ural szökjenek meg. A két leányt el is szállította a barátságos idegen Bukarestbe, ahonnan a leányok kétségbeesett leveleket irtak haza. Balog Gábor, az egyik leány apja a csendőrköz vitte a levelet, amely-

ben a leányok elmondják, hogy Szűcs Eszter öreg asszony beszélt rá őket a szökésre.

Az öreg asszonyt a levelek alapján vallatára fogták, de a szipirtó mindent tagadott. Két feketetői leány azonban jelentkezett, hogy őket is elesábitotta, azt ígérte, hogy 100-100 forintot kapnak előlegbe, ha április végén elutaznak. A szerencsétlen leányok kétségbeesve panaszkodtak, hogy Bukarestbe érkezésük óta nem látták a cilindres urat, aki nyilvános házba hurcolta őket, ahol rabszolga módjára bántak velük s ha panaszkodni mernek, ütök verik őket.

Tegnap aztán újra megjelent a cilindres szélhámos Tenkén, ahol már várták az atyáit. Nyole tiz legény megleste, mikor Tenkére érkezve a nagyvendéglő felé tartott.

A legények elébe kerültek, közrefogták s löcsökkel és dorongokkal véresre verték. Orrán száján ömlött a vér, de mire a csendőrk odaértek mégis ellillant. Sehöl sem találták. A tenkei csendőrk Szűcs Esztert letartóztatták, a lányliferánst pedig nyomozzák.

Nyári menetrend

megjelent és kapható:

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésében

Szabadkán, Fő-tér, a Szentháromsággal szemben.

INNEN-ONNAN.

Ur: Nem szégyenli magát, kéregetni? Nincs egyéb foglalkozása?

Koldus: De igen, szabó voltam és tönkrementem. Uraságod is tartozik még husz koronával.

Smüle Galgenstrick: Akartam megomnak sinálatni edj oj öltözet roha, de edjik szabó sem akarta hitelezni. Oz edjik ozért, mert nem ismer, a másik ozért, mert nadjon jól ismer.

Rüfke: Nodságos ór, nodságos ór! O nodsága elbotlotta, lehoropta a nyelvit és lenyelte!

Herr von Teutelbaum: Barzasztó! Szaladjon gyorsan és telefonirozzon a mentüknek, hodj edj mérgezési eset türtént!

Mindenki használja az egyedül kipróbált ártalmatlan és biztos hatású

„REFORM“ KENŐCSÖT,

mely a legújabb szer a láb-, kéz- és hónalj-izzadás ellen. Ezen szer megszünteti az izzadást, büzt és lábégést, meggyógyítja a feldörzsölést, sőt annak keletkezését is megakadályozza. Alkalmazása mellett a láb szárazon marad és biztosítja a könnyű járást. A kenőcs nem piszkít, nem fest s kellemes illatu. Már az első bekenésre feltűnő az eredmény! Nyílt sebre nem való! Használati utasítás a tégely alsó részén. Kapható ifj. Illés Antal gyógyszerárában Szabadkán, a főposta átellenében, Népbank-palota. Próbátégely 60 fillér. 392-1

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Kőrömczy Ernő.

124

Az utolsó napokban meg épen garmadaszámra hordozták össze ajándékaikat a vasuthoz. Az egyik kavicsot küldött, mivel a pálatestet hintik majd be, a másik löport, hogy a sziklatömböket robbanthassák fel, a többiek meg a munkások ellátásáról gondoskodtak napról-napra. A Corvaja ház hivei mindezt nem adhatták, de estenden, mikor beszűntették a munkát, százával siettek a vasut felé. Csákyával, targoncával felszerelve órákhozást ástak, dolgoztak az ut mentén. Mikor aztán Signor Alfredo embe-reivel másnap reggel munkához látott, bátran

azt hihette, a hegymélyében rejtőzködő gnómok és manók bujtak elő a tűzes lávából, hogy segítsenek nekik.

Ez alatt azonban a kérdezősködésnek nem volt se vége se hossza. Ugyan hol lehet most Falco Falcone a hegység királya? Merre jár Facone, aki már huszonöt év óta korlátlan ur az Aetna bércein? Hisz Don Ferrante özvegyének megirta, hogy nem engedi fölépíteni a vasutat. Mi volt szándéka e fenyegetőzéssel? Miért nem mozdult meg most, mikor látja, hogy parancsát semmibe sem veszik? Miért nem löveti halomra a Corvaják népét, mikor azok éjszakánként folytatják a munkát? Miért nem osalja a vakokat a sziklás hegyszakadékba s miért nem korbácsoltatja végig? Rabul ejthetné Donna Micaelát s váltságdíjúl a vasut beszüntetését kérhetné! Miért nem teszi tehát? Vajjon miért?

Maga Donna Micaela is csodálkozva kérde; „Elfelejtette tán fenyegetését Falco Falcone, vagy csak azért vár, hogy minél érzékenyebb csapást mérhessen reánk“?

Mikor hullik már a hamueső, mely elborítja, betemeti a vasutat? Mikor önti rá a Mongibello pusztító árját? Mikor tör elő Falco Falcone, a rettegett haramiavezér, hogy elpusztítsa azt.

Mialatt így egyszer azt a pillanatot lesték, mikor Falco Falcone szét fogja szedni a vasutat, nagyon sokat emlegették a híres banditát. Signor Alfredo munkásai száz meg száz kalandot tudtak elbeszélni róla.

San Pasquale templomának bejáratával szemben kopasz sziklatömbön áll egy kis ház. Keskeny, magasba nyúló falaival úgy meredez elő, mint valami kényes a leégett háztetőn. Egyik oldalán kicsinyke erkély szökkelik elő, de csak olyan, mint a csicsergő fecske fészke ereszkék alatt.

E házban született Falco Falcone, az egyszerű napszámoscsaládna gyermeke. E szegényes viskóban vert mégis szívében gyökeret a határtalan büszkeség, a gőg.

Edesanyja számalomra méltó teremtés volt. Házaseletének első éveiben csupa leánygyermeket hozott a világra, a miért aztán férje meg az a sok szomszédasszony egyre gunyolta, ósárolta őt.

Persze a szegény asszony most már mitsem óhajtott jobban a világon, miot fiugyermeket s mikor újra anyai örömeik előtt állott, mindennap behintette a küszöböt sóval s aggódva leste, ki fog azon először belépni. Vajjon férfi, vagy asszony lesz-e majd? Mert hát attól függ aztán, hogy születendő gyermeke fia lesz-e, vagy lány? Minden áldott nap más módot próbált. Megszámlálta, hány betűből áll a hónap neve, melyben a gyermeknek születnie kell. Megszámlálta aztán az ő és férje nevének betűit. Osszeolvasta, aztán levonta egymásból a kapott számokat. Páros szám lett a maradék. Tehát az ujszülött mégis, mégis fiugyermek lesz. Másnap aztán újra kezdte a számlálást. „Hátha eltévesztettem az összeadást.“ — hajtogatta izgatott türelmetlenséggel.

Mikor aztán Falcone megszületett, edesanyját annyi tisztesség, becsülés érte miatta, hogy ezt a gyermekét valamennyinél jobban megszerelte s dédelgette folyton. A mint az apa benézett a szobába hogy lássa az ujszülöttet, lekapta fejéről a süveget s tédet hajtott előtte. A ház elé a nagy öröm jeléül kalapot akasztott ki, a gyermek fűdövizét a küszöbre öntötték, hogy onnan folyjon szerte az uton, a szomszédasszonyok kik látogatá-ukra jöttek sorba letérdeltek ott a bölcsőben szunnyadó csecsemő előtt.

Falco erősebb, nagyobb is volt, mint a hasonkoru gyermekek. Bozontos, sűrű hajjal jött a világra s nyole nap mulva már kinőtt az első foga. Szörnyű rakoncátlan, akaratos volt már az első hetekben is, de anyja csak annál jobban szerette őt. Boldog mosollyal mondogatta többször: Azt hiszem, hogy az én fiam híres ember lesz még.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

S. Zombor. Kérünk a kiállítás megnyitásától bő értesítést.

Üzlet megnagyobbítás.

Van szerencsém értesíteni az érdeklődő vevő- és gazdaközön-
séget, hogy

szijgyártó-üzletemet 365-12-11

megnagyobbítottam s állandó nagy raktárt tartok minden fajta
kocsizó és nyerges lószerszámokból úgy, hogy
100 ló minden pillanat-
ban felszerelhető.

Megrendelések gyors és ju-
tányos áron a **legjobb**
anyagból készülnek el.

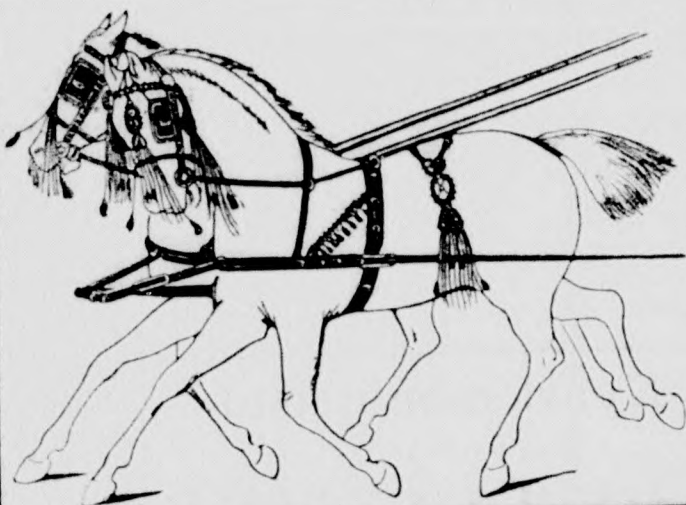
Bármily nálam rendelt áru-
ért több évi jótállást
vállalok.

➡ Kivánatra képes árjegyzék
ingyen és bérmentve küldetik. ➡

Tisztelettel

Andrássy György

Teréz-tér 83., saját ház.

Kiadó villa

Palicson,

közvetlen a földmives-iskola
igazgatói lak mellett

**2 szoba, 2 verenda,
konyha, pince stb.**

azonnal kiadó.

Bővebbet:

Nagy Ferenc

építőmester 380-10-8

VI., Halasi-ut 377. sz.

Legjobb ez idő szerint a valódi szabadalmazott „TURUL” peronoszpora permetező,

mely a kecskeméti mezőgazdasági kiállításon aranyéremmel lett kitüntetve,
mert a hord ereje a legmagasabb gyümölcsfákra is fel visz, a szőlő permetezésnél
a legfinomabb köd arányban permetez.

Egyedüli elárúsítója: **BARTEK KÁROLY, rézműves** (I. IV. kör, Damjanich-utca 614. sz. a.)

ahol is bármilyenmű permetezők javítása pontosan és jutányosan eszközöltetnek. 372-33-15

Tisztviselők figyelmébe!

Az országos magyar I. általános tisztviselőegylet kolozsvári
képviselősege (Kolozsvár, Ferenc József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tiszt-
viselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak
mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácsesal szolgál.

➡ Válaszbélyeg csatolandó. ➡

43-84

➡ Kereskedők

részére szükséges
pénztári bárcák
100 lappal, szá-
mozva és fűzve
100 darab 16 kor.

Jegyzékek

cégfelirat nélkül
100 darabonként
30 fillérért kap-
::: hatók a :::

Szabadkai Nyomda-
és

Hirlapkiadó-vállalat
mint szövetkezetnél
IV., Rákóczi-utca 20.

Lapunk kiadóhivatalában

kapható

keresztényszociális röpiratok:

A szociáldemokrácia. Képek a
szociál-
demokrata szentek életéből. Irta: dr. Nagy
János. Kitűnően mutatja be azokat a ké-
peket, melyeket a vezér urak rajzoltak
egymásról. 1 darab 6 fillér, 10 darab 50
fillér, 100 darab 4 korona.

A keresztény szocializmusról.

Irta: Benyács István. Ara 60 fillér.

Mit kell tudnunk. Irta Szalánczy A.
Kérdésekben és
feleletekben adja a szocializmus elemi is-
mereteit és részletes utasítást egylet-
alakításhoz. Ara 10 fillér.

Le az álarccal. Irta Haller István.
Kérdés- és felelet-
formában letárgyalja az összes szociál-
demokrata hazugságokat, vezéreiknek saját
szavait idézve. Ara 20 fillér.

**Korunk sebe és a nyomor
vámszedői.** Irta Huszár Károly. A
szociáldemokrata prog-
ram rövid, csattanós cáfolata és a szociál-
demokrata vezérek leleplezése. Ara 30 fill.

Zsidóméreg. Irta Huszár Károly. A
Talmud népies ismerte-
tése eredeti idézetekkel. Ara 30 fillér.

Második kiadás!

Keves röpirat éri Magyarországon
a második kiadást. Ezen kevesek
:: közé tartozik a ::

„SZÓIMÁDÁS.”

című politikai röpirat, mely első
kiadásában 120,000 példány-
ban kelt el, s most újabb 15,000
:: példányban jelent meg. ::

A „Szóimadás” ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint

felvesz a kiadóhivatal

➡ **SZABADKÁN,**
Rákóczi-utca 20. sz.

és

FILOY JENŐ

papirkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.